

Heritage through digitisation

Tom Hoogervorst
(tomhoogervorst@hotmail.com)

Royal Netherlands Institute of
Southeast Asian and Caribbean
Studies (KITLV)

ASEASUK 14, 10-12 September
2014, Brighton

Language Archive of Insular South East Asia and West New Guinea (LAISEANG)

- Vision: To ensure the preservation of unique records of languages and the cultures encapsulated by them.
- Mission: To compile and archive language resources in order to create an unrivaled collection of multimedia materials and written documents from over 50 languages in Insular South East Asia and West New Guinea.

Composition of the Project Team

Dr. Marian Klamer
Coordinator

Dr. Tom Hoogervorst
Post-Doctoral Researcher

Chris Haskett
Archivist, Digitization Specialist

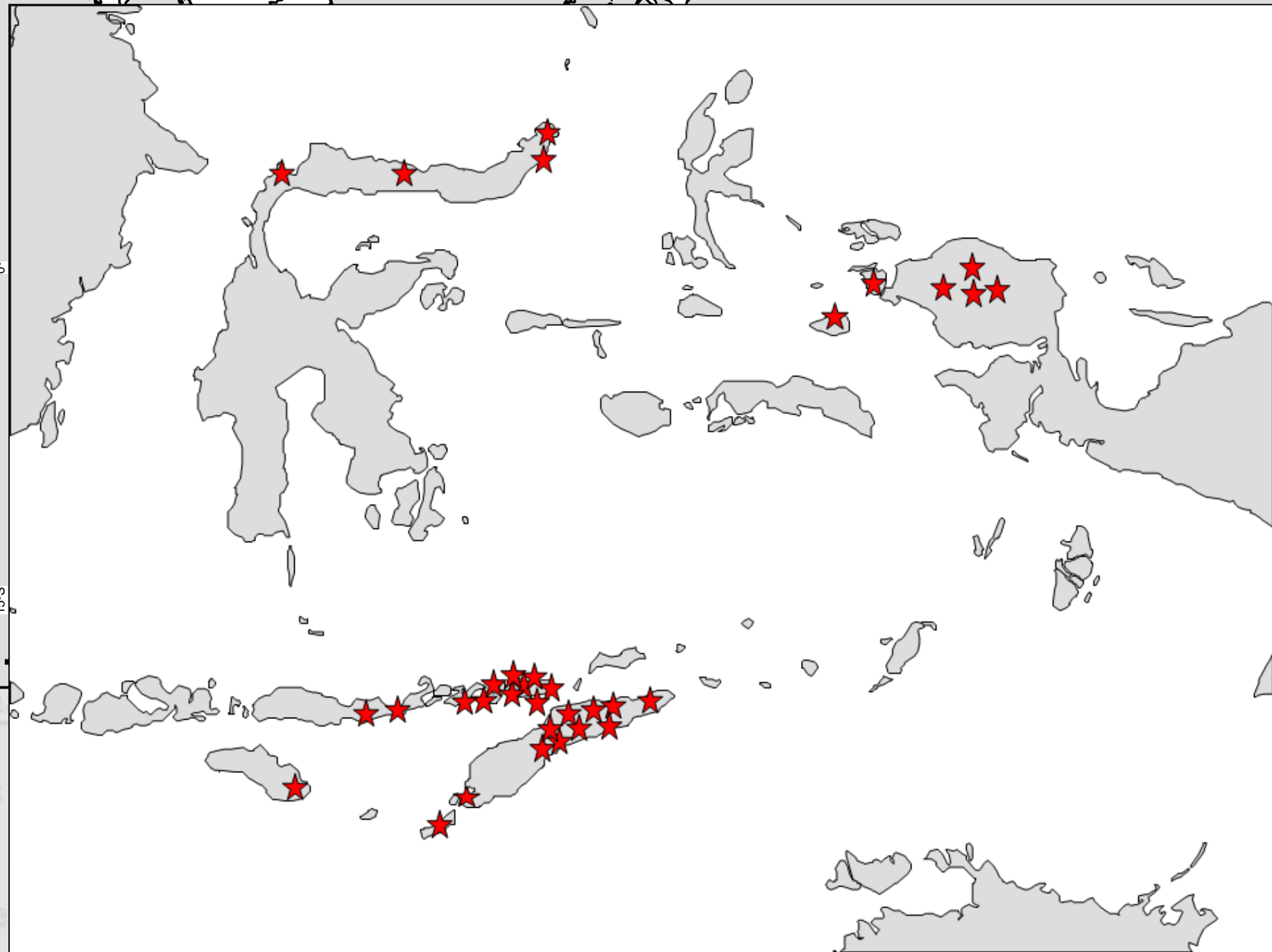

Dr. Paul Trilsbeek
Head Archive Management

Why digitize?

- Data is only useful if people can find and access it.
- Data about the data (metadata) –such as field notes, recordings, photographs and transcriptions– are equally important.
- The geographical region of insular South East Asia and New Guinea is well-known as an area of megadiversity.
- Both researchers and members of the speech communities should be able to use this data to answer their questions (co-operative model), even if they do not themselves know the language, and even if the language dies.

ID	Language name	Collector	Type	Content	Current media carrier	Current digital formats	Converted to LTR Standard	Annotation status	Current format of annotation	Converted to LTR Standard
1	Kambera	KLA	12 h audio	texts of various genres	audio cassettes external drive	MP3	WAV	transcribed, translated, glossed in Dutch	ascii and paper	PDF
				transcriptions of texts with morpheme breaks	external drive	ascii txt	UTF-8 txt			
		KLA	fieldnotes	transcriptions of all the texts with glosses and translations in Dutch	paper external drive	PDF	PDF	-	-	PDF
		KLA	fieldnotes	data organised according to grammatical topic (handwritten)	paper	-	PDF	-	-	PDF
		KLA		Swadesh word list with translations and references	paper	DOC PDF	PDF	-	-	PDF
2	Teiwa	KLA	7 h video	- narrative texts - structured elicitations using picture/video stimuli - traditional dances	-Sony DVM 60 Digital Video Cassette	MPEG MTS WAV	MPEG2 WAV	-transcribed -translated (English, Indonesian) -glossed (English)	Toolbox	Toolbox
3	Kaera	KLA	15 h video & audio	- texts of various genres - traditional dances - songs	- Sony DVM 60 Digital Video Cassette - mini disk	MPEG WAV	MPEG2 WAV	-transcribed -translated (Indonesian) - partly translated	Toolbox	Toolbox

50	<u>Woisika</u>	STK	25 h audio	- texts of various genres - elicitations	reels	-	WAV	partially transcribed and translated (in Dutch?)	paper	PDF
		STK	<u>fieldnotes</u>	20 notebooks of texts and grammatical elicitation	paper	-	PDF	-	-	
51	<u>Makasae</u>	HUB	1 h audio	- texts of various genres	external drive	WAV	WAV	transcribed and translated (in German?)	DOC	PDF
52	<u>Dampelas</u>	MOR	2 h audio		external drive	WAV	WAV	transcribed, glossed and translated in Indonesian	Transcriber DOC	ELAN PDF
				lexicographic materials	external drive	Toolbox	Toolbox	translated in Indonesian	Toolbox	Toolbox

KOK , Ferr

- Rent, jon
Kabe , (

- Mutala
62 p.

KONGHOE ,

- Roesia
boed joe

KONGKALIKO

- Prampoe
teroeta
lation
Warning

奇鬼
身
der Li

arta,

94I),

iang ter-

ese novels.

a bangsa,
(Trans-

'Fresh
uan 九知

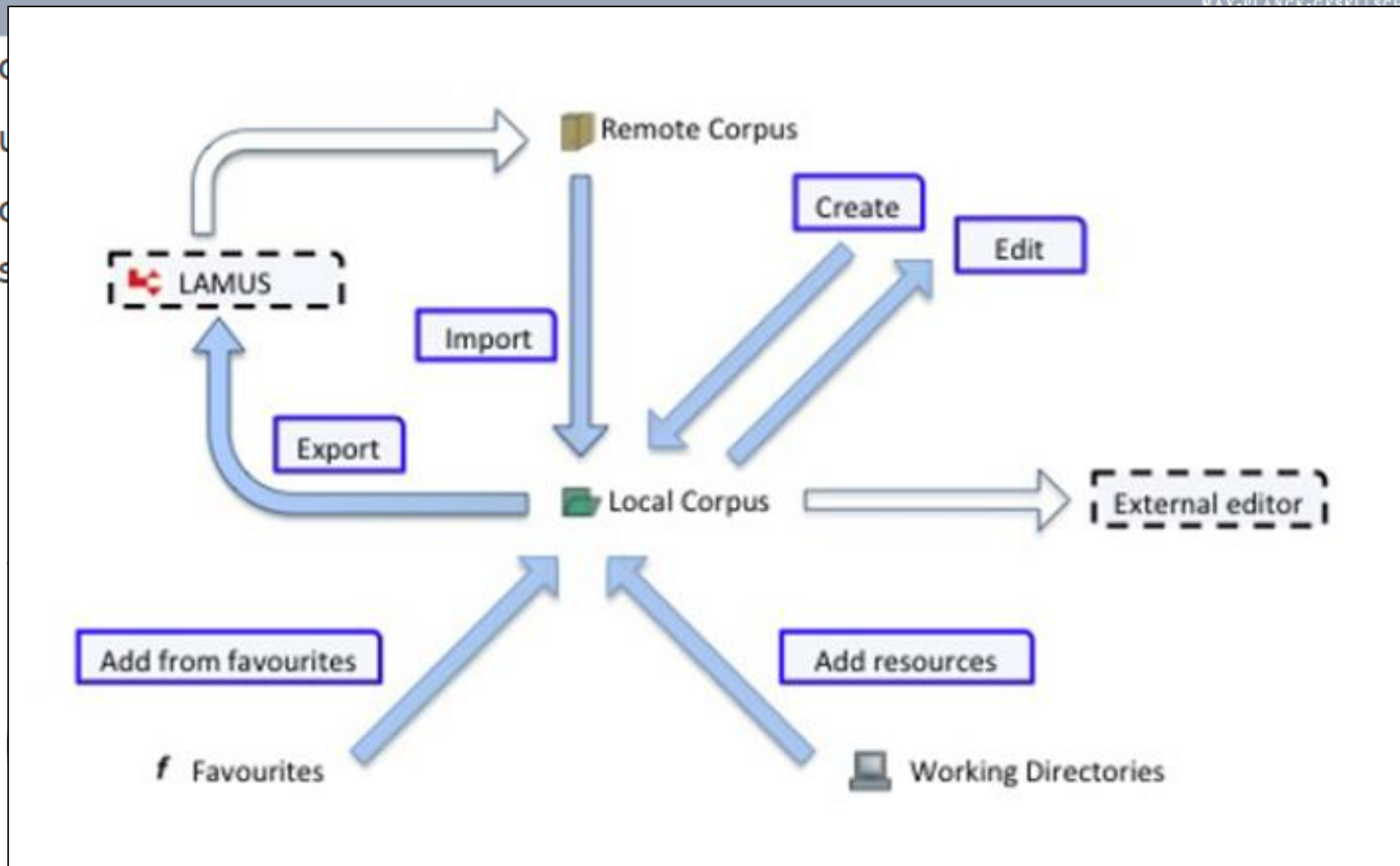
課天來
see un-

Work Flow Overview

HAW.ORGANCE-CYBERSCIENCE

KOK , Ferry, fl. 1940-41.

- Rentjong Atjeh, didjaden film oleh Java Industrial Film Co, Djogjakarta,

A sociolinguistic history of the Peranakan

- Mutala , didjaden film oleh Java Industrial Co, Djogjakarta, Kabe, (1941),

62 p. - K.

- Indonesia's localized Chinese minority and their language(s)
- Sino-Malay newspapers and novels (1875-1965), regarded as "low culture"
- Outlawed under Soeharto's New Order, but why?

KONGHOL

- Roes Pasar Senen dan Pasar Baroe Weltevreden atawa satoe Njonja jang ter-

boedboek Batavia, Lie Tek Long, 1923, II 4 p. - S.

KONGKALIKONG

講共你講

, or "I Tell You", pseud., translator of Chinese novels.

- Prampoean jang ditjinta! atawa Kahimatan! Nasehat baik boewat segala bangsa,
teroetama orang hartawan, Batavia, Lie Tek Long, n.d., 6 vol., 5II p. (Trans-

lation of the Chinese novel entitled Jingfu xinshu 敬福新書 or "Fresh
Warnings to the Rich", but known also under the titles of Jiuming qiyuan 九命

奇冤 or "A Crime Involving Nine Lives" and Liang Tianlai zhuan 梁天來

傳 or "The Biography of Liang Tianlai"; for other translations, see un-
der Lie Kim Hok, Boekoe Tjerita Nio Thian Laij). - K, S.

Some examples

hh
5915
N

DRAMA di LOKAPALA

TJERITA INI AKEN
MEMBAWA BAHAGIA
KEPADA SEMOEA
PEMBATJANJA

Oleh: Im Yang Tjoe.

Sneeuw witje itoe tjarita Olanda,
Satoe ma tiri jang djoedas ati,
Makan boewa appel dari Olanda,
Lantaran ini la ampir mati.

Tempo Sneeuw witje soeda mati,
Soeda ditaro di dalem peti,
Radja hendak memboeat istri,
Tida lama idoe kembali.

Sneeuw witje itoe kami jang djadi,
Serta belondjor di dalam peti,
Siapa jang liat mendjadi sedi,
Rasanja antjoer di dalem hati.

n
3018
N

“BENDIARA FASIS” ATAU DARI NERAKA KE NERAKA.

DIKARANG OLEH: KHO AN KIM
dengan pengalaman sendiri.
DITERBITKAN OLEH:
TOKO BOEKO: DJAMAN MEDAN.

Historical setting

- Peranakan served as a middle layer between the Europeans and the indigenous populations
- The group was involved in the dissemination of novelties in the context of “modernity”
- Contesting ideas about the group’s cultural identity

Societal observations

Bontotan (Piem Khing Hoo, 1937, pp. 21)

“Taxie, dokar, kreta dan laen-laennja kantaran telah bikin seseknja itoe straat Boeboetan. Masih baroe djam 8, itoe lapangan Pasar Malem soeda padet dengan kepala manoesia hingga penonton ampir tida laloeasa bergerak kerna orang moesti pada saling desek, siapa jang koeat dan ia jang menang. Stand tentoonstelling handwerken djedjel manoesia, stand Stamboel begitoe djoega, restaurant restaurant djoega penoeh, teroetama di stand di mana Tjak Doerasim c.s. maen Loedroek sanget padet dengan penonton.”

Boeat apa hidoep? (Pouw Kioe An, 1937, pp. 41-2)

“Saja ikoetin ia dari blakang dan masoek di satoe roemah-djoedi. Boeat bisa masoek dalem itoe roemah-djoedi, orang haroes djadi lid doeloe. Lantaran saja poenja pakean tida sebagai priboemi dan saja poenja aer moeka poen orang tida bisa lantas taoe, bahoea saja ada seorang Indonesia, maka saja masoek dengan bajar kaartjis lid.”

Malay, but which variety?

- The Peranakan used a Malay dialect with influence from Hokkien, Dutch and Javanese
- Nationalist leaders standardized literary Malay as Indonesia's official language (Bahasa Indonesia)
- Hybridity and cosmopolitanism: who are the insiders?
- The Sino-Malay literature found itself on the losing end of Indonesia's post-independent narrative

KOK, Ferry, fl. 1940-41.

- Rest... dijadikan film oleh
Kabe... (1940), 59 p. - J, S.
- Mur... oleh Java In
62 p. - K.

Linguistic observations

KONGHOE, pseud., fl. 1923. Writer of no

報 **SIN PO** 新

P I V E R

AIR WANGI
BEDAK
SABOEN
MINJAK WANGI

POMPEIA
WANGI

Lotion
Minjak wangi
Saboen
Brillantine
Cosmétique
Sachet

AGENT WEST JAVA: TOKO DE LANGE & CO
BATAVIA

法國巴黎「璧佛」標
香水・香粉・香皂・香油
全世界的士女們多樂用之

Diminta banjak
di seloeroeh
doenia.

LAIN KALI BELI SELAMANJA BARANG-BARANG KALOERAN DARI **PIVER**

此後請永遠購用「璧佛」標的出品

kami tiada soeka toeroet, tiada laen malaenken kami inget tjoema sangsara koetika kami lari kloear kota, sampe bapa mati tiada bisah menganter kaloe di inget kami mendjadi anak terlaloe amat **Poethauw**, sekarang Bang **kansin** sakoeliling djalan soedah tempel soerat dengan kras maoe tangkep pada kami, sampe kami tiada ada tempat boeat semboeni, kabetoelan kami bisah ketemoe pada **Liok Kok Kioe** boeat menginep di ini goenoeng, sekarang dapetin **Lo Taij Oet** jang ada inget tempo doeloe kami poenja bapa poenja kabae-an tiada soeka toeroet adat orang **kansin**, samantara maoe bantoe pada kami O! kliatan kau sa-orang jang **Tionggie** itoe kabae-an ada seperti langit tingginja, djikaloe begitoe boleh toeroet sekarang bersamasama ka-atas goenoeng boeat beromong-omong dan senangken hati! Maka waktoe itoe **Taijtjoe** lantastoes toentoen tangannja **Hoan Taij Oet** aken berdjalan samasama.

An example

1) *Sama goea orang toea loe djangan omongin jang*
with I elder you don't talk that
prep pro n pro vet v rel

begitoean goea engga soeka denger.

like that I not like hear
adv pro neg v v

'Don't say things like that to an elder like me, I don't like to hear it.'

A linguistic approach

- Qualitative analysis of content and style of the Sino-Malay literature
- Discussions on identity-formation and contesting cultural loyalties
- Language contact and the etymological origins of the Sino-Malay lexicon

Combining explicit and implicit information

- *Sair tjerita penjakitnja rahajat Tiongkok* (Han Bing Hwie, 1923, pp. 55)

“Lagi penjakitnja orang tionghoa jang ka 28

Jaitoe djongkok menjembah di berboeat kaoem prempoean

Djongkok menjembah sebagai adat hwana itoe em hoo pan

Kongtjioe tjoekoeop berdiri, itoe ada adat tionghoa soenggoewan.”

tiong hoa (中華)

hoan á (番仔)

m̄ hó pān (毋好辦)

kióng chhiú (拱手)

KOK , Ferry, fl. 1940-41.

- Rentjong Atjeh, didjadiken film oleh Java Industrial Film Co, Djogjakarta,

A digital humanities approach

- Mutala , didjadiken film oleh Java Industrial Co, Djogjakarta, Kabe, (1941),
62 p. - K.

- Content repository: a public history project
- Metadata aggregator: chart the evolution of concepts
- Efficient data capture through entity recognition

- Roes Boedjoek, Batavia, Lie Tek Long, 1923, 114 p. - S.

KONGKALIKONG 講共你講, or "I Tell You", pseud., translator of Chinese novels.

- Prampoean jang ditjinta! atawa Kahimatan! Nasehat baik boewat segala bangsa, teroetama orang hartawan, Batavia, Lie Tek Long, n.d., 6 vol., 5II p. (Translation of the Chinese novel entitled Jingfu xinshu 敬福新書 or "Fresh Warnings to the Rich", but known also under the titles of Jiuming qiyuan 九命奇冤 or "A Crime Involving Nine Lives" and Liang Tianlai zhuan 梁天來傳 or "The Biography of Liang Tianlai"; for other translations, see under Lie Kim Hok, Boekoe Tjerita Nio Thian Laij). - K, S.

The corpus

- Digitized Sino-Malay books Dutch East Indies and early Indonesia (1875-1965)
- Newspapers *Sin Po* (新報) and *Hoakiao* (華僑)
- Collaboration with the Digital Humanities department of the Leiden University Library

zoeken bij benadering

titellijst | titelgegevens | zoekgeschiedenis | eerste | vorige | 121 | 122 | 123 | 124 | 125 | 126 | 127 | 128 | 129 | 130 | volgende | laatste

resultaten zoeken (alle woorden) "Sino Malay literature" | filter instellingen | 1293 treffers

hints | filter

- Materiaalcode
- Online bronnen (1293)
- Taalcode
- Landcode

1281.	Boekoe sair-binatang : landak, koeda dan sapi Boen Sing Hoo / P.A. van Asperen van der Velde & Co. / 1889
1282.	Orang prampoewan : tertjaboet dari sair-sairan Lie Kim Hok / Karsseboom & Co. / 1889
1283.	Tjeritaan di negri Tjina sa-orang bernama Lioe Si Djoen anak Lioe Siang Kiat Pat Bi To / Albrecht / 1888
1284.	Boekoe adjaran anak-anak menoeroet boekoe Tjina Biat Kiat King Tan Hiap Lee / Gebr. Gimberg / 1888
1285.	Boekoe elmoe peritoengan : tersalin darie boekoe tjina doeloe kala Yak kieng sian thian ik so : njang amat bergoena sekalle aken memboewat segala pertanjakan Tan Khing Tiau / Gebr. Gimberg / 1887
1286.	Hari Raja orang Tjina Tjoa Tjoe Koan / Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen / 1887
1287.	Tjerita dahoeloe kala Lamijoe Wakong : ja itoe wakong poenja mata ada bertamba lagi satoe dimana tengah djidatnja, djadi tiga matanja, maka dimana oedara atawa boemi, djika ada beroepa barang jang baik atawa jang tiada baik dia bole dapet taee Van Dorp / 1884
1288.	Boekoe tjerita di negri Tjina darie Tek Tjeng Ngo Houw Tjiang nama Ngo Houw Peng Se merk Song Tiauw tempo hongtee Song Djin Tjong O.H.T. / Ijap Goan Ho / 1884
1289.	Malajoe Batawi : kitab deri hal perkataan-perkataan Malajoe, hal memetjah oedjar-oedjar Malajoe dan hal pemahkan tanda-tanda batja dan hoeroef-hoeroef besar Lie Kimhok / [Ed. 1] / Bruining / 1884
1290.	Malajoe Batawi : kitab deri hal perkataan-perkataan Malajoe, hal memetjah oedjar-oedjar Malajoe dan hal pemahkan tanda-tanda batja dan hoeroef-hoeroef besar Lie Kimhok / [Ed. 1] / Bruining / 1884

ga naar | eerste | vorige | 121 | 122 | 123 | 124 | 125 | 126 | 127 | 128 | 129 | 130 | volgende | laatste

hints verbergen | bewaren

Orchideedn tentoonstelling Batavia

Book PDF

Issue Contents Article Text

Search Results

Why may this text contain mistakes?

De Orchideeën-tentoonstellingen op den Pasar Gambir in 1931 en 1932

Toen de Afdeling Tuinbouw van den Provincialen Landbouwvoorlichtingsdienst van West-Java het vorige jaar, evenals vroegere jaren, wederom gesteld werd voor het organiseren van een

bloemententoonstelling, vroegen wij ons op de eerste plaats af, welk object wij het beste konden kiezen, om uit een oogpunt van voorlichting iets nuttigs te brengen, doch tevens iets wat de stadsbevolking en velen daarbuiten in hooge mate kon boeien.

En wat lag meer voor de hand dan te trachten steun te bieden aan de Orchideeëncultuur, welke hier te lande zoo buitengewoon populair is? Dat deze cultuur hier over het algemeen op zeer hoog peil staat — afgezien van enkele zeer gunstige uitzonderingen — zouden wij tot onze spijt niet kunnen beweren, maar populair is deze zeker. Personen van allerlei landaard en van allerlei standing houden zich hiermee bezig en er zijn weinig Indische huizen, waar de Orchidee ontbreekt.

Doch het was niet alleen deze liefhebberij, welke wij op het oog hadden. In vele gevallen toch groeide deze liefhebberij uit tot een bedrijfje, dikwijls zeer bescheiden, doch waaruit vaak welkome inkomsten getrokken konden worden. Maar ook ontstonden grotere Orchideeënkwekerijen, waar met energie en toewijding gewerkt wordt en waar reeds zeer mooie resultaten bereikt zijn. Zoo heeft zich de Orchideeëncultuur in Ned.-Indië ontwikkeld tot een afzonderlijken tak van tuinbouw met een geheel eigen karakter, welke steun verdient, eenerzijds, omdat het kweken van Orchideeën de

De Orchideeëntentoonstellingen op den Pasar Gambir in 1931 en 1932

Toen de Afdeling Tuinbouw van den Provincialen Landbouwvoorlichtingsdienst van West-Java het vorige jaar, evenals vroegere jaren, wederom gesteld werd voor het organiseren van een bloemententoonstelling, vroegen wij ons op de eerste plaats af, welk object wij het beste konden kiezen, om uit een oogpunt van voorlichting iets nuttigs te brengen, doch tevens iets wat de stadsbevolking en velen daarbuiten in hooge mate kon boeien.

En wat lag meer voor de hand dan te trachten steun te bieden aan de Orchideeëncultuur, welke hier te lande zoo buitengewoon populair is? Dat deze cultuur hier over het algemeen op zeer hoog peil staat — afgezien van enkele zeer gunstige uitzonderingen — zouden wij tot onze spijt niet kunnen beweren, maar populair is deze zeker. Personen van allerlei landaard en van allerlei standing houden zich hiermee bezig en er zijn weinig Indische huizen, waar de Orchidee ontbreekt.

Doch het was niet alleen deze liefhebberij, welke wij op het oog hadden. In vele gevallen toch groeide deze liefhebberij uit tot een bedrijfje, dikwijls zeer bescheiden, doch waaruit vaak welkome inkomsten getrokken konden worden. Maar ook ontstonden grotere Orchideeënkwekerijen, waar met energie en toewijding gewerkt wordt en waar reeds zeer mooie resultaten bereikt zijn.

Zoo heeft zich de Orchideeëncultuur in Ned.-Indië ontwikkeld tot een afzonderlijken tak van tuinbouw met een geheel eigen karakter, welke steun verdient, eenerzijds, omdat het kweken van Orchideeën, de dagelijksche omgang met deze planten, aan zooveel een groot en gezond genoegen verschafft en anderzijds vanwege de mogelijkheid om de Orchideeëncultuur hier te lande op hooger peil te brengen.

Een der middelen om dit te bereiken was het organiseren van een tentoonstelling en een woord van dank aan het Pasar Gambir Comité, dat ons hiertoe in de gelegenheid stelde, is hier zeker op zijn plaats.

PAGINA EEN

Page 1

Toen wij het vorige jaar met steun van den Pasar Gambir de eerste Ned.-Indische Orchideeëntentoonstelling wilden inrichten, deden wij nog een stap in het duister. En toen de bouwmeester van den Pasar Gambir, De Heer ANTONISSE, voor ons een speciale stand voor Orchideeën gebouwd had met een oppervlakte van 650 m², werd het ons eerlijk gezegd — ook wel een beetje bang te moede, omdat wij niet spoedig zekerheid konden krijgen, dat we voldoende inzendingen zouden krijgen. En dan kwam de Voorzitter van het Pasar Gambir-Comité nog met het vermaan: Zorg, dat je er wat van maakt.

En dat er wat van gemaakt werd was te danken aan mijn medewerkers de Heeren G. A. NOTEBOOM en M. L. A. BRUGGEMAN, die met enthousiasme de plannen voor deze tentoonstelling hielpen ontwikkelen en er alles voor over hadden om de uitvoering te doen slagen, doch ook aan de Orchideeënkweekers, zoowel van Europeeschen als van Inlandschen, als van Chineeschen landaard, die aan deze tentoonstelling medewerkten door hun schitterende Orchideeëncollecties te onze beschikking te stellen. Gaarne vermeld ik nog even degenen, die den eersten-, tweeden- en derden prijs verwierven voor de mooiste totaal-inzending in 1931 n.l. den Heer K. SCHMIDT te Soskaboemi, Mevrouw LIE KWAT NIO te Weltevreden en Mevrouw E. M. E. DINGER-VAN POLANEN PETEL, eveneens te Weltevreden.

Doch wat wij het liefste zouden zien, dat was het initiatief en de leiding van de kweekers en liefhebbers zelf. En om in deze richting een stoot te geven, werden de bezoekers van de Orchideeëntentoonstelling van het vorige jaar in de gelegenheid gesteld te teekenen in een bezoekboek, waarin wij als voorwoord een oproep hadden geplaatst, welke hier nog in zijn geheel moge volgen:

Bij het organiseren dezer tentoonstelling kwam van verschillende zijden de wensch naar voren om een meer blijvend band te bewerkstelligen tusschen de kweekers, amateurkweekers en liefhebbers van Orchideeën.

Dit kan op verschillende wijze geschieden:

1. door het houden van meerdere tentoonstellingen;
2. door het oprichten van een vereeniging van Orchideeënkweekers en -liefhebbers in Ned.-Indië;

PAGINA TWEE

Page 2

3. door het uitgeven van een tijdschrift betreffende het kweken van Orchideeën, enz., waarin zijn ervaringen kan beschrijven, vragen kan stellen en referaten van de voornaamste artikelen over Orchideeën uit buitenlandsche tijdschriften overgenomen zouden kunnen worden.

Laten de kweekers dit echter zelf aanpakken!

Degenen, die geïnteresseerd zijn bij het kweken van Orchideeën en sympathiseeren met dergelijke plannen, worden verzocht in dit boek hun naam en adres op te geven.

Dat deze oproep in goede aarde gevallen was, bleek uit de oprichting van particuliere zijde van het Maand „De Orchidee“ met ingang van 1 Januari 1932, waarvoor de lijst met namen, welke wij verzamelden, gaarne ter beschikking stelden en verder uit de samenstelling van een voorloper bestuur van een op te richten Vereeniging van Orchideeënkweekers en -liefhebbers, waarin tevens onze groote Orchideeënkenners Dr. SMITH geëerd wordt door deze vereeniging „Smithia“ te noemen. Ook aan deze vereeniging gaven gaarne alle mogelijke steun.

Wat we nu vooral nog gaarne zouden willen doen is aansporing richten tot alle belanghebbenden, om eenige — zij het in sommige gevallen met terzijde-stelling van particuliere belangen — deze vereeniging te steunen. Naar de leiding van de Orchideeëntentoonstelling, welke in het najaar van 1931 gehouden werd in het Koloniaal Instituut te Amsterdam, werd in Holland een Vereeniging van Orchideeënkweekers en -liefhebbers opgericht, welke, naar verluidt, geen 100 leden telt. Het aantal Orchideeënkweekers en -liefhebbers in Holland ook betrekkelijk klein. Doch in Indië kan het anders, juist omdat het kweken van Orchideeën zoo algemeen is. Nu toch een vergelijking gemaakt werd in Holland moge ik nog even wijzen op het groote werk, daar verricht werd door een vereeniging als de „Algemene Vereeniging voor Bloembollencultuur“, indertijd opgericht door KRELAGE. Ik weet wel, dat de vergelijking mank gaat indien men deze in alle opzichten op een Vereeniging van Orchideeënkweekers in Indië zou willen toepassen, doch wilde slechts wijzen op de betekenis, welke een dergelijke vereeniging kan hebben.

PAGINA DRIE

Page 3

Thanks for your questions, corrections and input!

Sairnja bagini!
Dalam moelia lah bini Radja
Bahaja datang tiada terdoega
Negri binasa tiada terdjaga
Djiwa poen hilang apa maoe kata.
Tamat

Tom Hoogervorst (tomhoogervorst@hotmail.com)